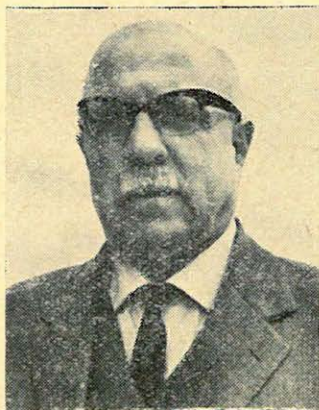

Egyesületi hírek

Tárcezy-Hornoch Antal 75 éves

Tárcezy-Hornoch Antal, Egyesületünk társelnöke 1975. október 13-án töltötte be 75-ik életévét. 1900. október 13-án a Bereg megyei Oroszveg községben született, földmérő-mérnök fiaként. Főiskolai tanulmányait a Leoben-i Montanistische Hochschulen végezte, ahol 1923-ban bányamérnöki, 1924-ben bányamérő-mérnöki oklevelet, illetve ugyanebben az évben bányászati doktorátust szerzett. 1926-ban a Soproni Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola Geodéziai és Bányaméréstani Tanszékének vezetőjévé nevezték ki rendkívüli tanári minőségben. Ezt a tanszékét 1959-ig vezette. Tanári működése alatt sikerült a geodéziai és bányamérési oktatás óraszámának jelentős felemelését és 1933-ban a geofizikának, mint kötelező tárgynak bevezetését elérnie. Ugyancsak az ő kezdeményezésére indult meg Magyarországon 1949-ben a földmérőmérnök- és 1951-től a geofizikusmérnök-képzés.

A Magyar Tudományos Akadémia 1946-ban levelező és még ugyanebben az évben rendes tagjává választotta. A Magyar Tudományos Akadémia, illetve jogelődje, a Tudományos Tanács támogatásával már 1947-ben megszervezte a Geodéziai és Geofizikai Munkaközösséget, amelyből 1955-ben a Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutató Laboratóriumai létrejöttek. A Geodéziai Kutató Laboratóriumnak 1955-től, a Geofizikai Kutató Laboratóriumnak 1957-től volt igazgatója és ő lett az igazgatója a két laboratórium egyesülésével és a Szeizmológiai Observatóriumi Szolgálat hozzácsatolásával létrehozott Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetének. Nyugalomba vonulása óta tanácsadóként működik az Intézetben.

Tárcezy-Hornoch Antal ma is széles körű tevékenységet fejt ki. A Kossuth-díj és Állami-díj Bizottság tagja, a Földtudományi- és Bányászati Albizottságának vezetője, a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke, a Szocialista Országok Tudományos Akadémiái Planetáris Geofizikai Bizottsága Magyar Bizottságának elnöke, az Acta Geodeatica, Geophysica et Montanistica főszerkesztője, szerkesztő bizottsági tagja a „Pure and Applied Geophysics”, „Gerlands Beiträge zur Geophysik”, „Geoexploration” c. folyóiratoknak és még sok más fórumon fejt ki aktív tevékenységet.

Sokoldalú munkásságában (több mint 200 tanulmány és 5 könyv alakban megjelent munka) a geodéziai problémák megoldása mellett nagy figyelmet szentelt a geofizikai kutatásoknak is. A geofizikai problémák közül különösen a robbantásos szeizmikára vonatkozó kérdések (reflektáló síkok felkutatása, a szeizmikus hullámok terjedési sebessége legmegbízhatóbb értékének meghatározása, földrengési epicentrumok meghatározása) azok, amelyekkel elsősor-

ban foglalkozott. Tanulmányában a geoelektromosság és a geomágnesség problémáit is tárgyalta.

Tárczy-Hornoch Antal sok irányú elfoglaltsága mellett Egyesületünk életében is aktív szerepet vállalt. Egyesületünk társelnöki, a soproni csoportnak megalakulásától elnöki tisztét tölti be. Érdemeinek elismeréseképpen Egyesületünk őt 1964-ben tiszteleti tagjává választotta, 1969-ben az Eötvös- emlékéremmel tüntette ki.

Könyvszemle

Somogyi József (kiadó): Tárczy-Hornoch Antal professzor 75-ik születésnapjára. Ünnepi emlékkönyv, litografált kiadvány 1 – 290 oldal. Angol nyelvű cikkekkkel, az ünnepelt arcképével, 65 ábrával és számos táblázattal.

A tartalomból (geofizikai érdekű cikkek):

Somogyi J.: Az ünnepelt rövid életútja

Ádám A. – Holló L. – Vörös J. – Wallner A.: Újabb adatok a Kárpát medence vezetőképességi anomáliájáról, 220 – 239 old.

Bencze P. – Márcz F.: Télen észlelt ionoszférikus abszorpció vizsgálata, különös tekintettel a sztratoszféri felmelegedésekre, 240 – 255 old.

Cz. Miletits J.: A Pc-típusú geomágneses pulzációk szélességfüggésének újabb vizsgálata, 256 – 266 old.

Nagy D. (Kanada): Gravimetrikus geoid-számításokról, 267 – 279 old.

Tátrallyay M.: A komplex Wiese-vektor meghatározása Jósóvfőn, 280 – 290 old.

T. G.

Lapszemle

Acta Geodactica, Geophysica et Montanistica. Ac. Sc. Hung. 10. kötet, 1175.

Meskó A. – Kovács F.: A nehézségi maradék-anomáliák számítására ajánlott két módszer tárgyilagossági összehasonlítása, 68 – 78. old. (angolul).

Egerer, F.: Kőzetek elektromos paramétereinek egyes tulajdonságai, 79 – 86. old. (oroszul).

Bisztricsány, E.: Coda-hullámok tulajdonságai, 131 – 135 old. (angolul).

Cz. Miletits, J. – Verő, J.: Szimultán pulzációspektrumok összehasonlítása nagy hossz-különbségeknél, 147 – 153. old. (németül).

Fizikai Szemle, XXV. évf. 7. szám, 1975. július

Szilárd József: Emlékezzünk Eötvös Lorándra, 257 – 265. old.

Szerző megkísérli, az Eötvös Loránd elhunytja után visszamaradt és gondos kezek által összegyűjtött és megőrzött, belföldi és külföldi szakkörökkel – magánosokkal és intézményekkel egyaránt – folytatott levelezések egy bizonyos részét rendezve, az érdeklődők elé tárni. Kitér a levelezési anyag egyes részeinek sorsára és jelenlegi elhelyezésére és felsorolja a forrásokat, publikációkat, melyek Eötvös személyiségével és pályafutásával eddig foglalkoztak, majd szemelvényeket közöl Eötvös Loránd levelezéseiből, melyeket A. Berget-tel, A. Einsteinnel és több külföldi tudományos társasággal folytatott.